

Ліцей №10
Івано-Франківської міської ради

**ІНСТРУКЦІЯ
з охорони праці № 34
під час роботи на свердлильному верстаті**

м.Івано-Франківськ
вул. Вовчинецька 196б

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Ліцею № 10

Івано-Франківської міської ради

04.12.2024 № 274/о

Інструкція з охорони праці № 34 під час роботи на свердлильному верстаті

1. Загальні вимоги охорони праці

1.1. Дія інструкції з охорони праці при роботі на свердлильному верстаті поширюється на всіх працівників навчального закладу, які при виконанні своїх посадових обов'язків використовують свердлильний верстат

1.2. До самостійної роботи на свердлильних верстатах допускаються особи:

1.2.1. які досягли 18 років, пройшли обов'язковий періодичний медичний огляд та не мають медичних протипоказань для роботи на свердлильних верстатах;

1.2.2. отримали спеціальне навчання або мають відповідний досвід роботи;

1.2.3. пройшли вступний інструктаж з електробезпеки з присвоєнням III групи допуску;

1.3. Працюючий на свердлильному верстаті зобов'язаний суворо дотримуватися Правил внутрішнього трудового розпорядку та режиму роботи загальноосвітнього навчального закладу.

1.4. До небезпечних факторів при роботі на свердлильному верстаті відносяться:

1.4.1. фізичні (висока напруга в електричній мережі; рухомі й обертові частини верстата; наявність задирок на заготовках, відлітаюча стружка при обробці крихких матеріалів; сильний шум; вібрація; система вентиляції);

1.4.2. хімічні (пил);

1.4.3. психофізіологічні (напруга уваги).

1.5. Під час роботи на свердлильному верстаті повинен використовуватися наступний спецодяг та засоби індивідуального захисту: халат бавовняний, берет, захисні окуляри від попадання стружки та пилу в очі. На підлозі біля верстата обов'язково має бути дерев'яна решітка з діелектричним килимком.

1.6. Працюючий на свердлильному верстаті зобов'язаний дотримуватися правил пожежної безпеки, знати місця розташування первинних засобів пожежогасіння.

1.7. Працюючий на верстаті зобов'язаний знати місце розташування аптечки та вміти надавати першу долікарську допомогу потерпілому.

1.8. В процесі виконання роботи працівник зобов'язаний дотримуватися правил носіння спецодягу, користування засобами індивідуального і колективного захисту, дотримуватися правил особистої гігієни, утримувати в чистоті своє робоче місце.

1.9. Свердлильний верстат повинен бути обладнаний захисним огородженням, спеціальним склом або корпусом.

1.10. Корпус свердлильного верстата повинен бути заземлений.

- 1.11. Робоче місце і робоча зона повинні мати хороше освітлення. Світло не має бути занадто яскравим, щоб не сліпити очі співробітнику, який виконує роботу.
- 1.12. Для зміни свердел, очищення верстата, прибирання робочого місця необхідно використовувати допоміжні інструменти (ключ, гачок, щітка, совок, скребок тощо).
- 1.13. Про всі несправності свердлильного верстата працівник зобов'язаний негайно повідомити заступникові директора з АГР, а в разі його відсутності – черговому адміністратору установи.
- 1.14. У разі отримання травми працівник зобов'язаний негайно проінформувати про те, що трапилося, чергового адміністратора та шкільну медичну сестру, при необхідності – самостійно надати долікарську допомогу.
- 1.15. За невиконання правил інструкції з охорони праці при роботі на свердлильному верстаті працівник несе персональну відповідальність згідно з чинним законодавством.

2. Вимоги безпеки перед початком роботи

- 2.1. Перед початком роботи на свердлильному верстаті необхідно надіти спецодяг, ретельно заправити волосся під головний убір та перевірити справність засобів індивідуального захисту (захисні окуляри; діелектричні килимки).
- 2.2. Добре оглянути робоче місце, позбутися зайвих предметів, що заважають, переконавшись у справності роботи системи вентиляції.
- 2.3. Провести зовнішній огляд верстата і переконавшись:
 - 2.3.1. у вільному доступі до пускового пристрою;
 - 2.3.2. працездатності гальмівного пристрою і блокувань (блокування має забезпечувати неприпустимість самостійного включення верстата при відкритій дверці огорожі);
 - 2.3.3. у справності педального механізму і маслосистеми (потрібної кількості масла в насосі, перевірити, чи немає витоку мастила);
 - 2.3.4. у правильній освітленні свого робочого місця.
- 2.4. Короткочасним включенням перевірити справність роботи свердлильного верстата.

Якщо була виявлена несправність верстата або робочої системи вентиляції, працівник зобов'язаний негайно сповістити інженера з охорони праці, заступника директора з АГР, а за їх відсутності на робочому місці – директора школи або чергового адміністратора.
- 2.5. Перед підключенням верстата до електромережі, при необхідності, стати на діелектричний килимок (якщо покриття підлоги виконане із струмопровідного матеріалу).
- 2.6. Забороняється включати верстат в електричну мережу мокрими і вологими руками.
- 2.7. Не приступати до виконання роботи у разі виявлення відхилень від правил безпеки робочого місця, встановлених у цьому розділі інструкції, а також при неможливості виконання зазначених у даному розділі підготовчих до роботи дій.

3. Вимоги безпеки під час роботи на свердлильному верстаті

- 1.1. Стежити за справною роботою верстата, системи вентиляції, цілісністю ізоляції та наявності неущобленого заземлення.
- 1.2. Працюючий на свердлильному верстаті зобов'язаний:

- 1.2.1. виконувати роботу на свердлильному верстаті тільки у захисних окулярах та при включеній витяжній вентиляції;
- 1.2.2. надійно закріплювати оброблювану деталь затискачами, а не тримати її руками;
- 1.2.3. подачу свердла на деталь проводити плавно, без ривків;
- 1.2.4. при обробці деталей великої довжини (понад 1,5 м.) користуватися спеціальними підставками;
- 1.2.5. стружки із висвердленого отвору видаляти тільки за допомогою спеціальної щітки;
- 1.2.6. не видаляти стружку при працюючому верстаті;
- 1.2.7. матеріали та деталі акуратно складати у встановленому місці так, щоб вони не заважали подальшому виконанню роботи;
- 1.2.8. не зупиняти і не гальмувати руками вимкнений, але ще продовжуючий обертатися шпиндель свердлильного верстата;
- 1.2.9. особливу увагу і обережність приділяти наприкінці свердління (при виході свердла з матеріалу заготовки, зменшити подачу).
- 1.3. Під час виконання роботи на свердлильному верстаті забороняється:
 - 1.3.1. перемикати електричні роз'єми при включеному електроживленні;
 - 1.3.2. торкатися проводів та інших струмоведучих частин, які знаходяться під напругою;
 - 1.3.3. продовжувати роботу на верстаті в разі його несправності, іскріння, задимлення, порушення ізоляції та заземлення;
 - 1.3.4. закривати верстат папером, тканиною та сторонніми предметами, що може призвести до його несправності або отриманні травми робочим;
 - 1.3.5. працювати на верстаті в не призначених для даного виду робіт рукавичках або рукавицях;
 - 1.3.6. гальмувати руками патрон або обертове свердло верстата;
 - 1.3.7. гальмувати шпиндель натисканням деталі;
 - 1.3.8. нахилити голову близько до обертового шпинделя верстата і свердла;
 - 1.3.9. тримати руками деталь при свердлінні, деталь повинна бути закріплена лише лещатами;
 - 1.3.10. охолоджувати свердло під час роботи верстата за допомогою мокрих ганчірок;
 - 1.3.11. залишати свердлильний верстат без нагляду, відкривати та знімати захисні огороження;
 - 1.3.12. проводити самостійно розкриття та ремонт свердлильного верстата;
 - 1.3.13. здувати стружку з верстата або прибирати її руками;
 - 1.3.14. виконувати прибирання над і під працюючим свердлувальним верстатом або в небезпечній близькості від його рухомих частин;
 - 1.3.15. протирати рубильники та інші вимикачі струму;
 - 1.3.16. збирати відходи, папір і промаслене ганчір'я в ящики, призначені для відходів ганчір'я, (для кожного виду відходів повинен бути окремий ящик).

4. Вимоги безпеки після закінчення роботи

- 1.4. Після закінчення роботи на свердлильному верстаті працівник зобов'язаний:
 - 1.4.1. відвести свердло від оброблюваної заготовки і відключити електроживлення в послідовності, встановленій інструкцією з експлуатації з

урахуванням характеру виконуваних робіт;

1.4.2. привести в порядок робоче місце, очистити верстат, устаткування біля верстата, проходи від стружок і сміття за допомогою спеціальної щітки;

1.4.3. скласти у спеціальну шафу інструмент і пристосування, які використовувалися під час роботи на верстаті;

1.4.4. прибрати у відведене місце засоби індивідуальної захисту;

1.4.5. почистити спецодяг і взуття, прибрати в призначену для спецодягу шафу,

1.4.6. ретельно вмити руки з милом.

1.5. Перекрити крани з водою, щільно закрити всі вікна, вимкнути освітлення.

1.6. При виявленні несправності обладнання, порушення цілісності вікон, негайно поставити до відома заступника директора з АГР, за його відсутності на робочому місці - чергового адміністратора ліцею.

5. Вимоги в аварійних ситуаціях

5.1. При виникненні аварійних ситуацій, негайно зупинити свердлильний верстат натисканням кнопки «стоп».

5.2. Якщо при роботі верстата відбувається перегрів двигуна, необхідно відключити його і дати охолонути. Охолоджувати двигун водою або вологою ганчіркою забороняється.

5.3. При появі різного стуку, вібрації, або зміни характерного шуму, перегріві робочого інструменту (свердла, підшипників), появі запаху горілого або диму, поломки свердла, а також при несправності заземлення корпусу верстата, негайно припинити роботу, відвести свердло від заготовки і відразу вимкнути свердлильний верстат. Повідомити про несправності заступнику директора з АГР, а в разі його відсутності – черговому адміністратору або директору ліцею. Роботу дозволяється продовжувати тільки після усунення несправності.

5.4. Схема послідовності надання першої долікарської допомоги у разі травмування учня:

5.4.1. Усунути дію небезпечних та шкідливих факторів на організм потерпілого (звільнити від дії електричного струму, винести із небезпечної зони, загасити одяг, що горить, витягти з води).

5.4.2. Надати потерпілому найбільш зручне положення, що забезпечує спокій;

5.4.3. Оцінити стан потерпілого;

5.4.4. Визначити характер травми, що становить найбільшу загрозу життю потерпілого, а також послідовність дій його рятування;

5.4.5. Вжити необхідних заходів щодо рятування потерпілого в порядку терміновості (відновити прохідність дихальних шляхів, провести штучне дихання, непрямий масаж серця, зупинити кровотечу, іммобілізувати місце перелому, накласти пов'язки);

5.4.6. Підтримати основні життєві функції потерпілого до прибуття медичного персоналу;

5.4.7. Повідомити медичного працівника і при потребі викликати швидку медичну допомогу.

5.5. Якщо сталося загоряння устаткування, негайно відключити свердлильний

верстат від електроживлення, повідомити до пожежної охорони, директорів навчального закладу (за його відсутності – іншій посадовій особі), після чого приступити до гасіння пожежі наявними засобами, це може бути вогнегасник, пісок.

РОЗРОБЛЕНО:

Заступник директора
з адміністративно-господарської
роботи

Василь БАСЮРИН

УЗГОДЖЕНО:

Інженер з охорони праці

Олександра ФАТЮК

